

Winter

Hesiod's "Works and Days"

504–535

William S. Annis
Aoidoi.org*

March 2007

Hesiod does not indulge in the descriptive similes so characteristic of the Homeric poems, nor does he usually go in for extended scenic passages. Nonetheless, in the *Works and Days* he devotes 36 lines to a vivid and memorable description of winter.

μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ' ἥματα, βουδόρα πάντα,
505 τοῦτον ἀλεύασθαι, καὶ πηγάδας, αἴ τ' ἐπὶ γαῖαν
πνεύσαντος Βορέαο δυσηλεγέες τελέθουσιν,
ὅς τε διὰ Θρήκης ἵπποτρόφου εὐρέι πόντῳ
ἐμπνεύσας ὥρινε· μέμυκε δὲ γαῖα καὶ ὄλη·

---

*This work is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5/>.

⁵⁰⁴μείς μηνός ὁ *month*. Ληναιῶν ὄνος ὁ *Lenaion*, the name of a month in several Greek calendars; December–January. ἥμαρ ἥματος τό (*Epic*) *day*. βουδόρος *ov* *flaying (the skin off oxen)*.

⁵⁰⁵τοῦτον *i.e.* μῆνα, summing up the previous line. ἀλέομαι *avoid* aor.inf. acting as imperative (which construction Hesiod is fond of). πηγάς ἀδος ἡ *frost*. γαία ἡ *earth*.

⁵⁰⁶πνέω, πνεύσομαι, ἔπνευστα *blow; breathe*. Βορέας *ov* ὁ *Boreas*, the north wind; Βορέαο *Epic gen.sg. forming gen. absolute with πνεύσαντος*. δυσηλεγής ἐσ *cruel, ruthless, bringing bitter grief*. τελέθω *become*.

⁵⁰⁷Θρήκη ἡ *Thrace*. ἵπποτρόφος *ov* *horse-feeding*. εὐρύς εἰα ὑ *broad*. πόντος ὁ *the sea*, dat. of location.

⁵⁰⁸ἐμ-πνέω Epic contraction of εο to εν, *blow in, upon + dat.* ὀρίνω (ι) *stir, raise, excite.* μυκάομαι pf. μέμυκα *below, groan.* ὄλη ἡ (υ) *wood, woods.*

- πολλὰς δὲ δρῦς ὑψικόμους ἐλάτας τε παχείας
 510 οὔρεος ἐν βήσσῃς πιλνᾶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
 ἐμπίπτων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριτος ὄλη.
 Θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο,
 τῶν καὶ λάχνη δέρμα κατάσκιον ὀλλά νυ καὶ τῶν
 ψυχρὸς ἐών διάησι δασυστέρνων περ ἐόντων.
 515 καὶ τε διὰ ρίνοῦ βοὸς ἔρχεται, οὐδέ μιν ἵσχει·
 καὶ τε δι' αἴγα ἄησι τανύτριχα· πώεα δ' οὔτι,
 οὔνεκ' ἐπηεταναὶ τρίχες αὐτῶν, οὐ διάησιν
 ἵς ἀνέμου Βορέου· τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησιν.
 καὶ διὰ παρθενικῆς ἀπαλόχροος οὐ διάησιν,
 520 ἦ τε δόμων ἔντοσθε φίλῃ παρὰ μητέρι μίμνει
 οὐ πω ἔργα ἰδυῖα πολυχρύσουν Ἀφροδίτης·
 εὖ τε λοεσσαμένη τέρενα χρόα καὶ λίπ' ἐλαίω

⁵⁰⁹δρῦς δρυός ἡ acc.pl. *oak*. ὑψίκομος *ov* *high and leafy*. ἐλάτηfir. παχύς εἶα ύ *thick, stout*.

⁵¹⁰ὄρος εος τό *mountain; hill*, with metrical lengthening, οὔρ-. βῆσσα ἡ *glen, dell*. πιλνάω *bring close (to), to make to touch + dat.* χθών χθονός ἡ *earth*. πολυβότειρα ἡ *nourishing many*, also with metrical lengthening in the first syllable.

⁵¹¹ἐμ-πίπτω *fall in, upon* often with hostile sense. πᾶσα here “entire, whole.” βοάω *shout*. τότε *then*. νήριτος *ov* *immense; countless*.

⁵¹²θήρ θηρός ὁ *wild animal*. φρίσσω pres.3pl. *bristle; shiver, shudder*. οὐρά ἡ *tail*. ὑπό *under*. μέζεα τά *genitals*. τίθημι aor.mid.3pl. *put, place*.

⁵¹³τῶν καὶ “even (those) whose...” λάχνη ἡ *soft wooly hair, down*. δέρμα ατος τό *skin*. κατάσκιος *ov* *shaded, covered with + dat.* τῶν with 514 δασυστέρνων περ ἐόντων

⁵¹⁴ψυχρός ἡ όν *cold*; here agreeing with implicit *Boreas*. εἰμί Epic pres.act.part. nom.sg.m. *to be*. δι-άγμι pres.3sg. *blow through + gen.* δασύστερνος *ov* *shaggy-breasted*. περ very.

⁵¹⁵καὶ τε and even. ρῖνός ὁ *hide*. βοῦς ἡ, ὁ gen.sg. βοός *bull, ox, cow*. μιν enclitic 3rd person acc. pronoun, *him, her; it*, i.e. *Boreas*. ἴσχω *hold, keep back, restrain*.

⁵¹⁶δι' ... ἄησι tmesis, cf. 514. αἴς αἰγός ὁ, ἡ *goat*. τανύθριξ τανύτριχος *long-haired*. πῶν τό *flock, esp. of sheep*. οὔτι “not at all.”

⁵¹⁷οὔνεκα *because*. ἐπηετανός (ἡ) όν *abundant, enough*. θρίξ τριχός ἡ *hair*.

⁵¹⁸ἴς ινός ἡ (ι) *strength, force; tendon*. ἄνεμος ὁ *wind*. τροχαλός ἡ όν *running; rolling*. γέρων, γέροντος, ὁ *old man*. τίθημι here *make*.

⁵¹⁹παρθενική ἡ *maiden*. ἀπαλόχροος *ov* also with 3rd. decl. forms, gen. -χροος, *soft-skinned*.

⁵²⁰δόμος ὁ *home, house*, often in pl. ἔντοσθε(ν) *from within; within + gen.* φίλος η *ov dear, beloved; friend* in Epic often “one’s own,” as here. μίμνω *stay, remain, wait*.

⁵²¹πω encl. *yet, up to this time*. ἔργον τό *work, action, matter*. οἶδα perf.act.part. nom.sg.f. *know*. πολύχρυσος *ov rich in gold, golden*. Ἀφροδίτη *Aphrodite*, scan ~~~.

⁵²²λοέω (λούω) *bathe*. τέρην ενος m.f.; τέρεν, τέρενος neut. *round, full*. χρώς, χροός, χροΐς, χρόα, ὁ *flesh, body, complexion*. λίπα adv. *richly, unctuously*. ἐλαιον τό *olive-oil*, esp. for *annointing*.

χρισαμένη μυχίη καταλέξεται ἔνδοθι οἴκου
 ἥματι χειμερίῳ, ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει
 525 ἐν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ καὶ ἥθεσι λευγαλέοισιν.
 οὐδέ οἱ ἡέλιος δείκνυ νομὸν ὄρμηθῆναι·
 ἀλλ' ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
 στρωφάται, βράδιον δὲ Πανελλήνεσσι φαείνει.
 καὶ τότε δὴ κεραοὶ καὶ νήκεροι ὑληκοῖται
 530 λυγρὸν μυλιόωντες ἀνὰ δρία βησσήεντα
 φεύγουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο μέμηλεν,
 ὡς σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχωσι
 καὶ γλάφυ πετρῆεν τότε δὴ τρίποδι βροτῷ ἴσοι,
 οὐ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὐδας ὄραται,
 535 τῷ ἵκελοι φοιτῶσιν, ἀλευνόμενοι νίφα λευκήν.

⁵²³χρίω (ι) *annoint.* μύχιος η ον *innermost.* κατα-λέγομαι *lie down.* ἔνδοθι *within + gen.*

⁵²⁴χειμέριος α ον *wintery.* ἀνόστεος ον *boneless.* ἔός ἐή ἔόν *his, her, its (own).* πούς *ποδός* ὁ *foot.* τένδω *gnaw (at).* Commentators go wild over this and the following two lines. The “boneless one” is the octopus.

⁵²⁵ἄπυρος ον *without fire.* ἥθος εος τό *abode; customary place; character.* λευγαλέος η ον *in a sad state, wretched.*

⁵²⁶οι 3sg. dat., i.e. the octopus. ἡέλιος ὁ *sun.* δείκνυμι *bring to light, display;* sense requires a present and text critics offer various remedies. West suggests it's an “old Aeolic form” from *δείκνυτ, others δεικνύει. νομός ὁ *feeding-place.* ὄρμάω aor.pass.inf. *rush towards, be eager.*

⁵²⁷ἐπί + acc. with δῆμον... *to, at, goal of motion.* κυάνεος η ον *dark-blue; dark, black.* δῆμος ὁ *district, land.* πόλις εως ἡ *city.*

⁵²⁸στρωφάομαι pres.mid.3sg. (*re)turn constantly, roam, visit.* βραδύς εῖα ύ *comparative adv. slow.* Πανέλληνες οι *all the Greeks.* φαείνω *give light, shine.*

⁵²⁹καὶ τότε δὴ Η. is done with the octopus and has moved back to the general discussion. κεραός ἡ ὃν *horned.* νήκερως *epic nom.pl. hornless, not horned.* ὑλοκοίτης ου ὁ (ῡ) *one who lives in a forest.*

⁵³⁰λυγρός ἀ ὃν *baneful, miserable,* here adv. μυλιάω pres.act.part. nom.pl.m. (-οω-: Smyth §642–646) *grind the teeth.* δρίος τό, δρία τά *thicket.* βησσήεις εσσα εν *of a glen, woody.*

⁵³¹φεύγω *flee.* ἐνί = ἐν. φρήν φρενός ἡ dat.pl. *midriff* but usually *heart, mind.* μέλω μελήσω *ἐμέλησα* *μέμηλα* *concern, be an object of care + dat.*

⁵³²ώς *indirect question, how.* σκέπας αος τό *poet. nom. and acc.pl.* σκέπα *covering, shelter.* μαιόμαι *seek.* πυκινός ἡ ὃν *close, thick, well fitted together.* κευθμών ὄνος ὁ *hiding place.* ἔχω *pres.act.subj. 3pl.*

⁵³³γλάφυ τό *cavern.* πετρήεις εσσα εν *rocky.* τρίποντος ποδος ὁ ἡ *three-footed,* i.e. walking with a cane. βροτός ὁ *mortal, human.* ἴσος -η -ον *equal, the same as + dat.* Supply εἰσί.

⁵³⁴οδ *whose,* Smyth §325. ἐπ-άγνυμι perf.3sg. with tmesis *break, intrans.* νῶτον τό *back,* often pl. κάρη κρᾶτος τό *head.* οὐδας τό *surface of the ground.* εἰσ-οράω tmesis *look (at).*

⁵³⁵τῷ i.e., the old man. ἵκελος η ον *resembling, like + dat.* φοιτάω *go to and fro.* ἀλεύομαι *avoid.* νίφα τήν (no nom.) *snow.* λευκός ἡ ὃν *white, bright.*